

Betreft: Internetconsultatie Wetsvoorstel tot wijziging van de Meststoffenwet
(in verband met certificering)

Datum: 30 januari 2024

LTO Nederland, Producentenorganisatie Varkenshouderij (POV), Cumela en Transport en Logistiek Nederland (TLN) werken sinds 2017 samen in Stuurgroep “samen werken in een eerlijke (mest)keten” (EMK). Vanuit deze stuurgroep reageren we gezamenlijk op de voorgenomen wijziging van de meststoffenwet.

Stuurgroep “samen werken in een eerlijke (mest)keten”, bestaande uit bestuurders uit de participerende organisaties, bewaakt de voortgang en richting van het sector Plan van Aanpak¹. De kern van dit plan van aanpak is verandering van cultuur, houding en gedrag, ondersteund door onder andere digitalisering en certificering van de mestketen om mestfraude tegen te gaan. Mestfraude leidt niet alleen tot milieuschade, maar ook tot een slecht imago voor de sector en oneerlijke concurrentie. Dit gaat ten koste van het overgrote deel van de ondernemers in de keten, die integer en welwillend zijn.

Stuurgroep ‘samenwerking in een eerlijke mestketen’ is verheugd dat er een wettelijke basis wordt ingeregeld voor certificering van bedrijven die actief zijn in het mestdomein. Certificering is één van de pijlers van het samenwerkingsverband ‘samenwerking in een eerlijke mestketen’. Zoals enige jaren geleden al in een kamerbrief² verwoord heeft de Stuurgroep al vroegtijdig de behoefte geuit voor een wijziging van de Meststoffenwet zoals die nu voor ligt. De aanstaande wetswijziging schept randvoorwaarden en mogelijkheden om vanuit het bedrijfsleven toe te gaan werken naar een betere mestketen. Het is een essentiële schakel in het verkrijgen van een transparante en eerlijke mestketen.

De Stuurgroep onderschrijft de doelstellingen / intenties van de wetswijziging volledig, maar plaatst tegelijkertijd opmerkingen en vraagtekens bij de uitwerking van de consultatietekst ‘Wijziging van de Meststoffenwet in verband met de invoering van certificering’. Onderstaand een opsomming van opmerkingen / vragen die de samenwerkende organisaties hebben ten aanzien van het voorstel tot wijziging van de Meststoffenwet, waarbij opgemerkt dat we graag in gesprek gaan over oplossingen / oplossingsrichtingen.

---

¹ https://www.lto.nl/wp-content/uploads/2019/09/plan-van-aanpak-samenwerken-in-een-eerlijke-keten-v-0_12.pdf

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33037-481.html>

Opmerkingen / vragen op hoofdlijnen:

Spelregels;

De wijze waarop conformiteitsbeoordelingsinstanties (CBI's) en certificeringschema's worden beoordeeld; de Minister wijst ze aan na ze 'gewogen' te hebben, maar ....

- Wat zijn de spelregels van 'weging'?
- Daarnaast wordt aangegeven dat dit wetsvoorstel bijdraagt aan de verlaging van regeldruk en verbetering van uitvoerbaarheid van beleid; wie toetst dat? En op welke wijze?

Beoordeling en consequenties;

- Hoe loopt de beoordeling van specifiek CBI's ten aanzien van het eventueel schorsen of intrekken van de aanwijzing van een CBI? (trekt overheid eenzijdig conclusies? Is er wisselwerking tussen overheid en betrokkenen? ...).
- Een CBI heeft te maken met beoordelingen van functioneren door zowel overheid, RvA als schema-eigenaar. Hoe wordt voorkomen dat overheid en RvA conflicterende eisen stellen aan CBI?
- Wat zijn de precieze consequenties voor een deelnemer wanneer de aanwijzing van een CBI geschorst of ingetrokken wordt?
- Op welke wijze worden deelnemers beschermd wanneer de aanwijzing van een CBI wordt geschorst of ingetrokken?
- Is deze bescherming expliciet vastgelegd in het beleid, of wordt deze verantwoordelijkheid volledig toegedicht aan de schemabeheerder?
- Deelnemers kunnen een alternatieve invulling geven aan de beleidsdoelen, mits geborgd. Hoe wordt de alternatieve wijze getoetst en beoordeeld? Welke criteria liggen onder de toetsing?

Wanneer aan de slag ...?

- Op hoofdlijnen is de volgorde van de dingen duidelijk; een CBI mag pas certificaten uitgeven nadat die een aanwijzing van de overheid heeft gekregen. Een deelnemer mag pas werken met alternatieve borging / afwijken van reguliere wettelijke voorschriften wanneer die gecertificeerd is door een aangewezen CBI. Maar: Wanneer mag een CBI certificaten uitgeven? Moet een CBI heel het traject van accreditatie hebben doorlopen, of mag die -onder voorwaarden- al eerder certificaten gaan uitgeven?
De aanvraag van accreditatie is immers een langdurig proces. Schemabeheerder moet eerst schema laten evalueren door de RVA. Vervolgens plaatst de RVA na positieve beoordeling het schema op de BR010-lijst waarna een CBI accreditatie kan aanvragen. Beide procedures zijn bewezen langdurig. Dit is mede het gevolg van de complexiteit van de beoordeling en capaciteit van de RVA. Gemiddelde doorlooptijd voor gezamenlijke processen is 12-18 maanden, wat door diverse omstandigheden vertraging kan oplopen.
- Wanneer mag een deelnemer afwijken van reguliere wettelijke voorschriften (binnen context van deze wetswijziging)?; kan dat z.s.m. na gecertificeerd te zijn, of moet die dan nog even wachten? Etc.

Puntsgewijze reactie op tekst wijziging wetsvoorstel

Bron: [CONSULTATIE TEKST](#)

Artikel I
De Meststoffenwet wordt als volgt gewijzigd:
A
Definities
qq. certificeringsschema:
rr. conformiteitsbeoordelingsinstantie:
ss. schemabeheerder:
B
Toevoeging aan artikel 9
C
Toevoeging aan artikel 15
D
Toevoeging aan artikel 35
E
Artikel 37b
In MvT wordt toegelicht waarom overheid CBI's wil aanwijzen (= art 37b): Een CBI moet getoetst worden op competenties, onafhankelijk en onpartijdig door accreditatie / Raad voor Accreditatie (RvA). Over een besluit van RvA heeft overheid niets te zeggen. Overheid is wel verantwoordelijk voor werking van een stelsel. Daarom is het nodig dat een CBI door overheid aangewezen wordt.
Opmerkingen / vragen: Voor ons gevoel krijgt een CBI in de voorgestelde opzet te maken met 3 'kapiteins': overheid, RvA en schema-eigenaar. Deze opzet lijkt tot gecompliceerde vraagstukken te kunnen leiden.
• Heeft overheid ook andere manieren overwogen om 'grip op de zaak' te houden?   • Hoe ziet overheid de 'controle' op CBI's voor zich?   ○ Schema-eigenaar hoeft CBI niet te controleren, want dat doet overheid en/of RvA al   ○ Schema-eigenaar, RvA én overheid controleren alle drie de CBI's, ieder o.b.v. eigen voorwaarden   ○ Anders, nl ...
1. Aanwijzen CBI (conformiteitsbeoordelingsinstantie)
Vragen: • Hoe strikt worden de eisen die aan CBI's gesteld worden? Of anders gesteld; wordt er rekening mee gehouden dat eisen niet zodanig hoog gesteld worden dat slechts een beperkt aantal of zelfs slechts enkele CBI's in staat zullen zijn te voldoen aan de eisen? Toelichting vraag: hebben deelnemers keuzemogelijkheid tussen verschillende CBI's?

2. accreditatie CBI
Vragen: • Kan een CBI pas aangewezen worden nadat het accreditatie traject volledig achter de rug is? Kan een CBI pas certificaten uitgeven (binnen de context van dit wetsvoorstel) na accreditatie? Of kan er gewerkt worden met een overgangperiode?   • Wat is praktisch gezien de termijn voor het verkrijgen van accreditatie? Hoeveel accreditatie trajecten kan RvA 'plots' / gelijktijdig aan? (als bijv > 6 CBI's zich melden). Is dit afgestemd met de RvA?   Toelichting vragen: Het proces voor het verkrijgen van accreditatie voor CBI's heeft nu een gemiddelde doorlooptijd van 12 tot 18 maanden. Daar is de doorlooptijd voor het proces van de evaluatie van het schema nog niet bij opgeteld. Wanneer dit is uitgevoerd kan een CBI pas accreditatie aanvragen.   • Ten aanzien van de zinsnede 'Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de normen waarop wordt geaccrediteerd.'; Wie houdt toezicht op de nadere regels? Doet de overheid dat of wordt het uitbesteed de RvA?
3. Buitenlandse CBI's
4. Kaderwet zelfstandige bestuursorganen niet van toepassing
5. Schorsing / intrekking aanwijzing CBI
Vragen: • Word een schema eigenaar (vooraf) betrokken in de afweging om aanwijzing van CBI te schorsen / intrekken?   • Wat betekent schorsing / intrekking van aanwijzing CBI (door overheid) voor contractuele relatie tussen schema-eigenaar en CBI?   • Kunnen de voorwaarden van dit wetsvoorstel (art 37 b en c) een belemmering gaan opwerpen voor rechtspersonen om zich op te werpen als CBI of schemabeheerder?
6. Geldigheid certificaat na intrekking aanwijzing CBI
Vragen: • Waarom is gekozen voor minimale geldigheid van 6 maanden?   • In certificeringsland worden vaak certificaten uitgegeven met een geldigheid van 3 jaar. Stel dat 1 maand na verkrijgen van een certificaat de aanwijzing van CBI ingetrokken wordt. Is het certificaat dan nog 2 jaar en 11 maanden geldig?   • Als dit laatste niet het geval is dan 'overstemt' overheid de geldigheidsduur van een uitgeven certificaat. Kan een schema-eigenaar dan goede voorwaarden beschrijven waaronder een deelnemer kan overstappen naar een andere CBI zonder daar al te veel (financieel) last van te ondervinden (voor iets waar die zelf geen schuld aan heeft)?   • Wat zijn -bij intrekken van aanwijzing CBI- de consequenties voor deelnemer (bovenop de beperkte geldigheid van certificaat)?
7. Voorschriften schorsing
Vragen: • Worden schema-eigenaren betrokken bij het vaststellen van voorwaarden van schorsing van een schema?   • Wat zijn voorbeelden van mogelijke voorwaarden waar overheid aan denkt? (dergelijke voorwaarden spelen mee in draagvlak / interesse om vorm te gaan geven aan beoogde schema's)
8. Algemene wet bestuursrecht
Vragen: • Wat betekent dit artikel praktisch?
9. Communicatie schorsing / intrekking aanwijzing CBI

10. Beschrijving eisen CBI
11. Informatie uitwisseling (CBI – Minister)
Als voorbeeld van de uitwisseling van informatie staat in MvT beschreven dat het kan gaan om het informeren over verlening, schorsing of intrekking van certificaten van bedrijven.   Vraag: • Moet CBI voor iedere individuele deelnemer informatie op individuele basis versturen naar overheid? Of kan dit punt ook bijvoorbeeld ondervangen worden m.b.v. een openbaar register van deelname / schorsingen / intrekkingen en/of publiekelijke communicatie hierover via bijv. openbare nieuwsbrieven (e-mail)?   • Of kan dergelijke informatie uitwisseling ook verlopen via de schema eigenaar? (Dan beschikken schema eigenaar en overheid altijd over dezelfde data).
Artikel 37c
Opmerking: Volgordelijkheid: het lijkt ons logischer om in de regelgeving eerst te starten met het schema en daarna de CBI (art 37b) te benoemen. Immers; zonder schema geen CBI's nodig.
1. Aanwijzing CS (certificeringsschema)
Vragen: • Wanneer wordt een systeem voldoende betrouwbaar geacht? Welk beeld heeft overheid bij het moment waarop een certificeringsschema aangewezen wordt? (Is dat wanneer overheid alle documentatie van schema als OK beoordeeld heeft? Is dat wanneer schema al een tijdje gedraaid heeft? Anders ...?)   Toelichting op vraag: Deelname aan een certificeringsschema brengt extra kosten met zich mee voor een ondernemer, het zorgt voor extra registratie-handelingen, een deelnemer van een certificeringsschema ondergaat extra controles (door handhavingsinstantie én CBI), e.d. Voor deelnemers (en schemaeigenaar) is het van belang dat deelnemers meerwaarde van certificering ervaren en direct na certificering gebruik kunnen maken van 'voordelen' / mogelijkheid van alternatieve borging van voorschriften.
2. Schorsing / intrekking aanwijzing CS
Vragen: • Wat zijn voorbeelden van redenen voor het schorsen/ intrekken aanwijzing van schema? En op welk terrein liggen die?   ○ Organisatie functioneert niet goed?   ○ Voorschriften van schema zijn niet OK?   ○ Anders, ...   • Wat zijn de consequenties voor deelnemers van systeem bij schorsing? Blijven 'voordelen' dan nog geldig?   • Idem bij intrekking aanwijzing van schema-eigenaar? Hoelang blijven 'voordelen' dan nog geldig?
3. Communicatie aanpassing, schorsing, intrekking aanwijzing CS
4. Regels aanwijzen CS
a. inhoud en totstandkoming CS
b. gronden en voorwaarden voor wijzigen aanwijzing, weigeren, schorsen of intrekken;
c. voorschriften aanwijzing CS of schorsing daarvan
Artikel 37d
1. Rol CBI

2. Regels aan verstrekken certificaten door CBI
Vraag: • Wat zijn voorbeelden van regels die gesteld kunnen worden aan het verstrekken van certificaten door een CBI?
Artikel 37e
Vooraanmelding deelnemer bij overheid
F
Aanpassing artikel 39

Puntsgewijze reactie op tekst memorie van Toelichting (MvT)

Bron: [Memorie van Toelichting](#)

Memorie van toelichting
1. Aanleiding en doel <u>Quote uit MvT:</u> ' .... dit wetsvoorstel draagt bij aan verlaging van regeldruk en verbetering van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van beleid .... '.   Vragen: Geldt dit voor alle stakeholders in de mestketen? Hoe wordt hierop beoordeeld en getoetst en door wie? Worden de belangen van de deelnemers ook afgewogen en meegenomen?
2. Private certificering <u>Quote uit MvT:</u> ' .... beoordelingen worden uitgevoerd ..... in lijn met het kabinetsstandpunt uit 2016 over conformiteitsbeoordeling en accreditatie.'   Vragen: Is het kabinetsstandpunt genomen in 2016 over conformiteitsbeoordeling en accreditatie nog steeds actueel?   <u>Quote uit MvT:</u> 'Een CBI is geen publieke toezichthouder en kan geen sancties opleggen.'   Reactie / voorstel: tekst nuanceren, want een CBI kan niet bijv. een bestuurlijke boete opleggen, maar binnen een certificeringssysteem kan en moet een CBI wel sancties opleggen (herstelacties, schorsing, etc.)   <u>Quote uit MvT:</u> 'In Ubm en eventueel in de Urm zal nader worden uitgewerkt waarvoor en onder welke voorwaarden certificering ingezet kan worden.'   Vragen: Hoe wordt dit verder uitgewerkt en welke afwegingen worden toegepast voor de beoordeling van voorwaarden?
4. Effecten bedrijfsleven en overheid <u>Quote uit MvT:</u> 'Private certificering kan ruimte bieden om op een alternatieve geborgde wijze aan beleidsdoelen te voldoen.'   Vragen: Hoe wordt deze alternatieve wijze beoordeeld en getoetst? Hoeveel ruimte is er daadwerkelijk?   <u>Quote uit MvT:</u> 'Afhankelijk van het aantal deelnemers en het soort certificeringsschema liggen de verwachte jaarlijkse kosten per bedrijf voor certificering door een CBI tussen de €1500 en €3000 en ligt de afdracht aan de regelinghouder tussen de €100 en €750 euro.'

Reactie / voorstel: deze cijfers volledig achterwege laten.

Motivatie: dergelijke cijfers hangen af van diverse factoren, zoals context / focus van een toekomstig schema, het aantal deelnemers, e.d.

Hier cijfers noemen werkt vertroebelend. Er worden appels met peren vergeleken; wat voor het ene systeem een reële 'kostprijs' is (en in balans met ervaren voordelen van deelname aan het specifieke certificeringsschema), kan voor een ander systeem veel te hoog zijn (om überhaupt deelnemers aan te kunnen trekken).

4.1. Regeldruk

Quote uit MvT: 'Een landbouwer of intermediaire ondernemer die gecertificeerd wil worden moet daarnaast een aanvraag doen bij een CBI en een melding doen bij RVO.'

Vragen: waarom -voorafgaande aan certificering- een melding doen bij RVO?

Voorstel: Geen melding van certificering aan RVO door ondernemer, maar enkel via CBI nadat een bedrijf een certificaat verkregen heeft.

Motivatie: voorkomen dat er langs verschillende kanalen (ondernemer, CBI) verschillende informatie bij overheid terecht komt.

5. Uitvoering en handhaving

Quote uit MvT: 'Daarnaast moet een bedrijf tijd reserveren voor de erkenningsaudit en een jaarlijkse audit. De eenmalige nalevingskosten hiervoor worden ingeschat op € 74,00 en de jaarlijkse nalevingskosten op € 19,00 per bedrijf.'

Voorstel: Cijfers achterwege laten.

Motivatie: zie eerdere motivatie onder 4.

6. Verwerken van persoonsgegevens.

Quote uit MvT: 'Bij de aanvraag van een certificaat verstrekken bedrijven een reeks gegevens aan een CBI. Een aantal van die gegevens zijn te kwalificeren als persoonsgegevens in de zin van de Algemene verordening gegevensbescherming. Ten aanzien van de verwerking van deze persoonsgegevens wordt een zogenaamde PIA (Privacy Impact Assessment) uitgevoerd.'

Vraag: Door wie dient PIA uitgevoerd te worden? Door CBI? Door overheid? Door beide?

Voorstel: expliciet duiden wie (CBI, overheid) PIA uitvoert.

Pag 16

Quote uit MvT: 'Een aanvraag tot aanwijzing van een certificeringsschema kan alleen worden gedaan door een schemabeheerder zoals gedefinieerd in artikel 1, eerste lid, onderdeel ss. Dit kan een CBI zijn, maar kan ook een aparte rechtspersoon voor schemabeheer zijn.'

Voorstel: Aanpassing tekst (Omdraaien volgorde); ' .... Een schemabeheerder dient dus een rechtspersoon te zijn. Een CBI mag zich ook opwerpen als schema-eigenaar.'